

Marc LEEMANS

Voorzitter ACV

Sinds kort staat Marc LEEMANS aan het roer van het ACV, de machtigste vakbond van het land. Hij herinnert er ons echter aan dat er in landen zoals Colombia dagelijks vakbondsmensen worden vermoord. De strijd voor rechtvaardigheid en solidariteit moet dus ook steeds internationaal worden gevoerd, maar daarvoor moet je 'thuis' sterk staan, zegt hij met klem.

'Sommigen plukken de vruchten zonder de mest aan te dragen'

Erik DE SMET

Vanuit de zaal in het ACV, hoofdkwartier in Schaarbeek waar het dagelijkse bestuur van de vakbond vergadert, heb je een majestueus zicht over de hoofdstad. Aan de wand de portretten van de voorzitters sinds 1912. Dat van Marc LEEMANS hangt er nog niet bij, maar hij is wel trots op die rijke traditie. „We houden de strijd voor een betere samenleving nu al 125 jaar vol. Dat verhaal is echter nooit af en blijft hopelijk nog generaties duren.”

–U bent gepokt en gemazeld in de christelijke vakbond, is het niet?

Onze pa was afgevaardigde en contactpersoon van de vakbond in een klein busbedrijf. Hij vergaderde wel eens bij ons in de keuken met andere chauffeurs. Ik herinner me een sociaal conflict met hun werkgever. Die verbood pa om nog met de bus te rijden en dwong hem de godganse dag post te vatten in een lokaaltje. Bedoeling was allicht hem aldus weg te pesten. Dat lokaaltje bevond zich echter in de remise. De eerste chauffeur die langskwam en pa zag zitten, weigerde uit te rijden. Een tweede volgde en al gauw bleek de baas bereid tot overleg. Dat leerde mij dat solidariteit ook in een klein bedrijf van belang is.

Toen ik achtten was, werd me gevraagd in mijn geboortegemeente Steenhuffel de KAJ weer op te starten. Aanvankelijk was dat knokken: we waren slechts met z'n drieën. Die afdeling bestaat nog steeds!

Na mijn collegetijd in Dendermonde leefde het verlangen om sociale studies aan te vatten. Ik begon eraan zonder dat ik een loopbaan in het vakbondswerk voor ogen had. Mijn syndicale inzet groeide pas gaandeweg. Na zes maanden in de werkloosheid kon ik bij het ACV aan de slag en begon mijn scholing andermaal, nu door vooral te luisteren naar werknemers. Dat is waarvoor de vakbond in mijn ogen staat: gewone mensen kansen geven en hen helpen op te komen voor hun rechten.

–Over welke vaardigheden moet de topman van een vakbond beschikken?

Gelukkig doet die zijn werk niet in z'n eentje. Vakbondswerk is teamwerk. We proberen met alle verantwoordelijken en militanten een standpunt te bepalen. Mijn voornaamste taak is luisteren en samenvatten, en dat vervolgens uitdragen en verdedigen. Dat leerde ik in de KAJ. Cardijns methode van zien, oordelen en handelen,

Marc Leemans' wortels liggen in de KAJ en in het syndicale engagement van zijn vader. © Herman Ricour

passen we hier trouwens nog altijd toe. Daarnaast moet je je tijdens onderhandelingen ook kunnen inleven in de standpunten van de tegenpartij. Zo niet kom je nooit tot een compromis dat je bij je achterban kunt verdedigen.

„De beste oplossing is niet het resultaat van armworstelen, maar deze die met een handdruk wordt besloten”

–Wat wekt uw ergernis op?

Dat mensen onrecht wordt aangedaan vanuit machtsposities en dat geld alles betekent. In Groot-Brittannië kunnen kinderen van werknemers geen hogere studies aanvatten zonder dat hun ouders zich in de schulden steken. En in de Verenigde Staten zag ik dat gepensioneerden gratis in supermarkten werken in ruil voor een ziekteverzekering. Een dergelijke maat-

schappijvisie staat haaks op de mijne. Ook mensen die moeilijker meekunnen, moeten kansen krijgen. Dat is mijn grote zorg. In een samenleving heb je rechten en plichten. Helaas zijn er groepen die hun verantwoordelijkheid ontlopen. Ze plukken de vruchten zonder de mest aan te dragen. Is een jaarloon van 2,6 miljoen euro moreel verantwoord? Werkt die vet betaalde dan zoveel beter dan iemand in de zorgsector? En hoe leg je dat uit aan iemand met een klein pensioentje of een werkloosheidsuitkering net boven het leefloon?

–Wat maakt het ACV tot ACV?

Als vakbond willen we vooral een tegenmacht vormen, weliswaar steeds door te onderhandelen. De beste oplossing is immers die waartoe met een handdruk wordt besloten. Armworstelen geeft zelden een beter resultaat. Uiteindelijk loont steeds het overleg. Wat betreft de maatregelen van de regering inzake eindloopbaan moesten we onderhandelingen afdwingen door een dag te staken. Dat had de regering kunnen vermijden, had ze sneller gehoor gegeven aan onze bedenkingen.

–En de C in de naam?

Het ACV is een vakbond van waarden. Die behoren tot ons genetisch materiaal. We geloven sterk in de waardigheid van de menselijke persoon en in de kansen die hij moet krijgen om te kunnen deelnemen aan de samenleving. Het ACV is echter geen kerkelijke organisatie. Ook anders- en niet-gelovigen engageren zich omwille van die waarden in het ACV. Een vakbond is meer dan ijveren voor materieel welzijn.

–De vakbond zou aan geloofwaardigheid hebben ingeboet. Stakingen wekken onvrede op.

Nochtans telt het ACV veel jonge leden. Feit is dat economie en vakbond evoluerden. Mensen zijn mondiger, wat betekent dat we nog preciezer moeten uitleggen waarover het gaat. Tegelijk zet de groeiende ongelijkheid de samenleving onder druk. Het Duitse model, waarin geen minimumlonen bestaan, maakt school. De Europese Unie legt besparingen op die vaak ten koste gaan van de gewone mens. Ik geef je op een briefje dat, als er geen vakbonden meer zouden zijn, de sociale rechten snel zullen afbrokkelen.